

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

អង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២

ផ្នែកទី១៖ វិធីសាស្ត្រអង្កេត

Food and Agriculture Organization of the United Nations

វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ ក្រសួងផែនការ

សហការជាមួយ

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

គាំទ្របច្ចេកទេសដោយ៖

អង្គការស្បៀង និងកសិកម្មនៃសហប្រជាជាតិ

គាំទ្រហិរញ្ញវត្ថុដោយ៖ គំនិតផ្តួចផ្តើម ៥០x២០៣០

បុព្វកថា

របាយការណ៍អង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២ ផ្តល់ប្រភពទិន្នន័យយ៉ាងសំខាន់សម្រាប់ការវាយតម្លៃ ផលិតភាពកសិកម្មនៅកម្ពុជា និងបង្ហាញស្ថានភាពស្តីពីផ្នែកដំណាំ ការចិញ្ចឹមសត្វ ការធ្វើវារីវប្បកម្ម ការនេសាទ និងសកម្មភាពពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត ដែលមានសារៈប្រយោជន៍បំផុតសម្រាប់ឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីស្ថានភាពកសិកម្ម បរិស្ថាន សេដ្ឋកិច្ច សង្គម និងសន្តិសុខស្បៀងរបស់គ្រួសារកសិកម្មកម្ពុជា។ លើសពីនេះ ទិន្នន័យអង្កេតកសិកម្ម កម្ពុជា ជាធាតុចូលដ៏សំខាន់សម្រាប់ការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្ម២០២៣-២០២៨ ក៏ដូចជាការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ការគណនាកំណើនសេដ្ឋកិច្ចជាតិ និងកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍ពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗទៀត។

គោលបំណងសំខាន់នៃអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២នេះ គឺដើម្បីជួយជំរុញទិសដៅការអភិវឌ្ឍ វិស័យកសិកម្មដើម្បីភាពរីកចម្រើនរបស់ប្រទេសជាតិ និងសុខុមាលភាពរបស់ប្រជាជនកម្ពុជា ដោយផ្តោតលើ ការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាពឆ្នាំ២០៣០ សំដៅសម្រេចបានគោលដៅសំខាន់ៗចំនួនបី ដូចខាងក្រោម៖

- **គោលដៅទី១៖** បញ្ចប់ភាពក្រីក្រគ្រប់ទម្រង់នៅគ្រប់ទីកន្លែង
- **គោលដៅទី២៖** បញ្ចប់ភាពអត់ឃ្លាន សម្រេចឱ្យបាននូវសន្តិសុខស្បៀង ធ្វើឱ្យអាហារូបត្ថម្ភ ប្រសើរឡើង និងលើកកម្ពស់វិស័យកសិកម្មប្រកបដោយចីរភាព
- **គោលដៅទី៥៖** សម្រេចឱ្យបានសមភាពយេនឌ័រ និងបង្កើនភាពអង់អាចដល់ស្ត្រី និងកុមារីគ្រប់រូប។

របាយការណ៍អង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២ នឹងផ្តល់ជូនទៅគ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាល ដៃគូអភិវឌ្ឍ អង្គការជាតិ អង្គការអន្តរជាតិ ស្ថាប័នស្រាវជ្រាវ វិស័យឯកជន និងសាធារណជនទូទៅដែលអាច ប្រើប្រាស់របកគំហើញទាំងនេះតាមតម្រូវការ។ ទិន្នន័យអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជានេះ នឹងបម្រើជាមូលដ្ឋាន សម្រាប់ការតាមដានត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃលើការអនុវត្តគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍សង្គម សេដ្ឋកិច្ច និង បរិស្ថាន ដើម្បីសម្រេចបាននូវវិស័យរបស់ប្រទេសកម្ពុជាសម្រាប់ឆ្នាំ២០៥០ ដែលចាត់ទុកការអភិវឌ្ឍ វិស័យកសិកម្មជាសសរស្តម្ភស្នូលនៃយុទ្ធសាស្ត្របញ្ចេញកោណដំណាក់កាលទី១របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា។

ជាទីបញ្ចប់ ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងអង្គការស្បៀង និងកសិកម្មនៃសហប្រជាជាតិ និងកម្មវិធីគំនិតផ្តួច ផ្តើមគម្រោង៥០x២០៣០ និងដៃគូអភិវឌ្ឍនានា ដែលបានរួមចំណែកក្នុងការធ្វើឱ្យអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជា បញ្ចប់ទៅដោយជោគជ័យ។ ខ្ញុំក៏សូមថ្លែងអំណរគុណផងដែរចំពោះថ្នាក់ដឹកនាំ អ្នកគ្រប់គ្រង មន្ត្រីជំនាញ វិភាគរបាយការណ៍លទ្ធផលទិន្នន័យតាមផ្នែកនីមួយៗ ក្រុមការងារបច្ចេកទេសអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជា មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យ មន្ត្រីសម្ភាសន៍របស់វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិនៃក្រសួងផែនការ ដែលបានចូលរួមខិតខំប្រឹងប្រែងបំពេញភារកិច្ច

របស់ខ្លួនប្រកបដោយស្មារតីយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ ក្នុងដំណើរការអនុវត្តការងារអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២ និងសូមអរគុណចំពោះប្រជាពលរដ្ឋដែលបានចូលរួមសម្ភាសន៍ផ្តល់ចម្លើយធ្វើឱ្យអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជា ឈានសម្រេចបានជោគជ័យ។

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងផែនការ

ប៊ិន ត្រងៃយ

អង្កេតថា

វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិនៃក្រសួងផែនការមានក្តីសោមនស្សរីករាយដោយបានបង្ហាញជូននូវរបាយការណ៍វិភាគលទ្ធផលចុងក្រោយអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២ ដែលទទួលបានពីការសម្ភាសសំណាកគំរូគ្រួសារកសិកម្មប្រមាណ ១៦ ០០០គ្រួសារ នៅរាជធានី ខេត្តចំនួន២៥ នៅទូទាំងប្រទេសកម្ពុជា។ អង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២ គឺជាអង្កេតប្រចាំឆ្នាំលើកទី៤ នៅក្នុងការធ្វើអង្កេតបន្តបន្ទាប់ (គិតចាប់ពីឆ្នាំ២០១៩ ឆ្នាំ២០២០ ឆ្នាំ២០២១ និងឆ្នាំ២០២២)។ របាយការណ៍វិភាគលទ្ធផលនៃការអង្កេតនេះត្រូវបានដឹកនាំប្រតិបត្តិដោយវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិនៃក្រសួងផែនការ និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ អង្គការស្បៀង និងកសិកម្មនៃសហប្រជាជាតិ(FAO)។ អង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២ បានទទួលការគាំទ្រផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ និងបច្ចេកទេសពីរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ FAO និងគំនិតផ្តួចផ្តើមនៃគម្រោង ៥០x២០៣០ ។

ការអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២ ត្រូវបានអនុវត្តដោយអនុលោមតាមកិច្ចព្រមព្រៀងរវាង ក្រសួងផែនការ អង្គការស្បៀង និងកសិកម្មនៃសហប្រជាជាតិប្រចាំកម្ពុជានៅថ្ងៃទី១៨ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៨។ អង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២ ត្រូវបានធ្វើសម្ភាសន៍ផ្ទាល់ដោយប្រើប្រាស់កុំព្យូទ័រជំនួយ (CAPI) ដោយប្រើកម្មវិធីស៊ីវិលសូលូស្យុង (Survey Solution) របស់ធនាគារពិភពលោក (WB) សម្រាប់សម្ភាសន៍ កត់ត្រា និងគ្រប់គ្រងទិន្នន័យ។ ទិន្នន័យដែលប្រមូលបានពីគ្រួសារកសិកម្មត្រូវបានបញ្ចូលនៅក្នុងរបាយការណ៍វិភាគចុងក្រោយនៃការអង្កេតនេះ មានដូចជា៖ ផលិតកម្មដំណាំ បសុសត្វ បសុបក្សី វារីវប្បកម្ម និងនេសាទ ដើម្បីធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពទិន្នន័យស្ថិតិកសិកម្មប្រចាំឆ្នាំ និងបំពេញតម្រូវការរបស់អ្នកធ្វើគោលនយោបាយ របាយការណ៍ស្តីពីគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្ម បរិស្ថាន និងសុចនាករគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពឆ្នាំ២០៣០ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ឬអង្គការសហប្រជាជាតិ អ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងអ្នកពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត។

របាយការណ៍អង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២នេះ គឺជាធាតុចូលដ៏សំខាន់ក្នុងការរៀបចំគោលនយោបាយកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្មឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព ប្រសិទ្ធផល និងគាំទ្រសុចនាករគោលដៅឆ្ពោះទៅរក "យុទ្ធសាស្ត្របញ្ចកោណ" របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលដៅដែលបានរំពឹងទុកសម្រាប់ "ចក្ខុវិស័យកម្ពុជាឆ្នាំ២០៥០" ។

របាយការណ៍លទ្ធផលអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២ ត្រូវបានបើកចំហសម្រាប់កិច្ចពិភាក្សា ព្រមទាំងទទួលនូវរាល់មតិយោបល់ ឬអនុសាសន៍ ដើម្បីកែលម្អរបាយការណ៍លទ្ធផលវិភាគទិន្នន័យអង្កេតកសិកម្មនាពេលខាងមុខឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើង។

ជាទីបញ្ចប់ ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណជាអនេកដល់ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី តំណាង
ក្រសួង ស្ថាប័ន ក្រុមការងារបច្ចេកទេសអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២ ជំនាញការអង្កការស្បៀង និងកសិកម្ម
នៃសហប្រជាជាតិ និងលោក លោកស្រីទាំងអស់ដែលបានចូលរួមអនុវត្តន៍ការងារប្រមូល ចងក្រង វិភាគទិន្នន័យ
ស្ថិតិ និងសរសេររបាយការណ៍អង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២ឱ្យសម្រេចបានជោគជ័យ ប្រកបដោយគុណភាព
និងប្រសិទ្ធភាព។

អគ្គនាយកវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ

ប្រធាន ប្រធាន

អក្សរកាត់

CAS	អង្កេតកសិកម្មកម្ពុជា Cambodia Agriculture Survey
CIAS	អង្កេតចន្លោះជំរឿនកសិកម្មកម្ពុជា Cambodia Inter-Censal Agriculture Survey
CSES	អង្កេតសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ចកម្ពុជា Cambodia Socio-Economic Survey
FAO	អង្គការស្បៀង និងកសិកម្ម នៃសហប្រជាជាតិ Food and Agriculture Organization
GDP	ផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប Gross Domestic Product
Ha	ហិកតា Hectare
Kg	គីឡូក្រាម Kilograms
MAFF	ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ Ministry of Agriculture Forestry and Fisheries
MOP	ក្រសួងផែនការ Ministry of Planning
NIS	វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ National Institute of Statistics
PPS	ទំហំសមាមាត្រចៃដន្យ Proability Proportional to Size
RGC	រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា Royal Government of Cambodia
TC	គណៈកម្មាធិការបច្ចេកទេស Technical Committee
USD	ដុល្លារអាមេរិក United States Dollar

របាយការណ៍អង្កេតសកម្មភាពស្តីពីការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគ្រួសារ

របាយការណ៍អង្កេតសកម្មភាពស្តីពីការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគ្រួសារ ឆ្នាំ២០២២ ត្រូវបានចែកជាប្រាំផ្នែកនៃរបាយការណ៍ដែលគ្របដណ្តប់នូវទិដ្ឋភាពសំខាន់ៗផ្សេងគ្នាដូចខាងក្រោម៖

ផ្នែកទី១៖ វិធីសាស្ត្រប្រមូលទិន្នន័យ និងឯកសារយោង

ផ្នែកនេះគ្របដណ្តប់នូវព័ត៌មាន នៃការអង្កេតទាំងមូលរួមមាន៖ បុព្វកថា អារម្ភកថា អក្សរកាត់ សូចនាករសង្ខេបនៃវិធីសាស្ត្រអង្កេត វិសាលភាពនៃការអង្កេត ទីតាំងភូមិសាស្ត្រ រយៈពេលនៃការអង្កេត កាលបរិច្ឆេទយោង និងតារាងបញ្ជីសំណាកគំរូ ។

ផ្នែកទី២៖ ផលិតកម្មដំណាំ

ផ្នែកនេះគ្របដណ្តប់លើផលិតកម្មដំណាំក្នុងប្រទេសកម្ពុជា រួមបញ្ចូលទាំងព័ត៌មានទាក់ទងនឹងចំនួនគ្រួសារកាន់កាប់កសិកម្ម ផលិតកម្មដំណាំរយៈពេលខ្លី និងដំណាំរយៈពេលវែង។ ការប្រើប្រាស់ផ្ទៃដីកសិកម្ម ផ្ទៃដីដាំដុះ ផ្ទៃដីប្រមូលផល ទិន្នផលដំណាំ ការប្រើប្រាស់ដី ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ប្រភេទគ្រាប់ពូជ/ពូជរុក្ខជាតិដាំដុះ ប្រភេទដីដែលប្រើប្រាស់ ផលប៉ះពាល់នៃសំណឹកដី និងតម្លៃនៃការលក់ផលិតផលដំណាំ។

ផ្នែកទី៣៖ ការចិញ្ចឹមសត្វសត្វ បសុបក្សី

ផ្នែកនេះគ្របដណ្តប់លើការកាន់កាប់គ្រួសារកសិកម្ម រួមបញ្ចូលទាំងចំនួនគ្រួសារចិញ្ចឹមសត្វសត្វ និងបសុបក្សី ចំនួនសត្វសរុបនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ចំនួនសត្វជាមធ្យមក្នុងមួយគ្រួសារ គោលបំណងនៃការចិញ្ចឹមសត្វតម្លៃនៃការលក់សត្វ និងថ្លៃដើមផលិត។

ផ្នែកទី៤៖ វារីវប្បកម្ម និងនេសាទ

ផ្នែកនេះគ្របដណ្តប់លើការកាន់កាប់គ្រួសារកសិកម្ម ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងវារីវប្បកម្ម និងនេសាទ រួមបញ្ចូលទាំងចំនួនគ្រួសារធ្វើវារីវប្បកម្មតាមប្រភេទផ្សេងៗគ្នា ចំនួនផ្ទៃដីសរុបសម្រាប់វារីវប្បកម្ម ប្រភេទវារីវប្បកម្មចិញ្ចឹម និងបរិមាណផលិត គ្រួសារចូលរួមក្នុងសកម្មភាពនេសាទតាម ប្រភេទទឹក ប្រភេទវារីវប្បកម្ម និងបរិមាណសរុបនេសាទបាន។

ផ្នែកទី៥៖ វិធីសាស្ត្រផលិតកម្ម និងបរិស្ថាន

ផ្នែកនេះគ្របដណ្តប់លើម៉ូឌុលនៃអង្កេតសកម្មភាពស្តីពីការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគ្រួសារ ឆ្នាំ២០២២ CAS 2022 រួមបញ្ចូលទាំងព័ត៌មានប្រភពថាមពល កង្វល់ពីបរិស្ថាន ការគ្រប់គ្រងកាកសំណល់ ការប្រើប្រាស់ប្រេងឥន្ធនៈ ប្រព័ន្ធបង្ហូរទឹក ក្បាលដីជម្រាល គុណភាពដី ការចូលរួមក្នុងសមាគមន៍កសិករ គ្រោះហានិភ័យ ដែលគ្រួសារជួបប្រទះ និងវិធានការទប់ទល់នឹងគ្រោះហានិភ័យរបស់ពួកគេ រួមទាំងការធានារ៉ាប់រង ឥណទាន ប្រាក់កម្ចី និងប្រាក់សន្សំ។

ផ្នែកទាំងប្រាំខាងលើអាចទាញយកពីគេហទំព័រ <http://www.nis.gov.kh/index.php/km> របស់វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ ក្នុងគោលបំណងផ្តល់នូវទិដ្ឋភាពទូទៅ នៃទិន្នន័យដែលមាននៅក្នុងការអង្កេតសកម្មភាពស្តីពីការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគ្រួសារ ឆ្នាំ២០២២។ ការសរសេររបាយការណ៍វិភាគនេះ បានដកស្រង់យកចំណុចសំខាន់ៗ ហើយទិន្នន័យបង្ហាញតែនៅកម្រិតថ្នាក់ជាតិ និងតំបន់។ អ្នកប្រើប្រាស់ទិន្នន័យត្រូវបានលើកទឹកចិត្តអាចស្វែងរកដោយខ្លួនឯង ដោយប្រើតារាងទិន្នន័យលម្អិត ដែលត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយនៅលើគេហទំព័រទិន្នន័យ CAMSAT <https://camstat.nis.gov.kh> និង Microdata <https://microdata.nis.gov.kh> ។

សេចក្តីសង្ខេប

ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃវិធីសាស្ត្រអង្កេត

អង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាត្រូវបានធ្វើឡើងនៅក្នុងឆ្នាំ២០២២ ក្នុងគោលបំណងដើម្បីប្រមូល ចងក្រងព័ត៌មាន វិភាគទិន្នន័យស្ថិតិកសិកម្មស៊ីជម្រៅក្នុងផ្នែកការដាំដុះដំណាំ ការចិញ្ចឹមបសុសត្វ បសុបក្សី ការធ្វើវារីវប្បកម្ម និង ការនេសាទ។ ទិន្នន័យស្ថិតិដែលប្រមូលបានពីការអង្កេតនេះផ្តល់សារៈប្រយោជន៍ដល់អ្នករៀបចំធ្វើផែនការ គោលនយោបាយ និងកម្មវិធីអភិវឌ្ឍនានាសម្រាប់ការលើកកម្ពស់គុណភាពវិស័យកសិកម្ម និងនេសាទនៅ ប្រទេសកម្ពុជាឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើង។

វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ នៃក្រសួងផែនការ និងក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ គឺជាស្ថាប័នរបស់ រដ្ឋាភិបាលដែលមានតួនាទីទទួលខុសត្រូវ និងបានទទួលការអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការអង្កេតនេះ។ វិទ្យាស្ថាន ជាតិស្ថិតិ មានតួនាទី និងភារកិច្ចក្នុងការប្រមូល ចងក្រង វិភាគទិន្នន័យស្ថិតិតាមរយៈការធ្វើជំរឿន និងអង្កេត នានា ដោយឡែកក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ គឺជាអ្នកប្រើប្រាស់ជាចម្បងនូវទិន្នន័យអង្កេតនេះ។

គោលបំណងចម្បង នៃការធ្វើអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២ ដើម្បីផ្តល់ទិន្នន័យស្ថិតិស្ថានភាពវិស័យ កសិកម្មនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដល់អ្នករៀបចំផែនការ កសាងគោលនយោបាយ និងកម្មវិធីអភិវឌ្ឍ ផ្សេងៗរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងវិស័យឯកជន។ បន្ទាប់ពីអង្កេតចន្លោះជំរឿនកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០១៩ នឹង ២០២០ ដែលបានប្រើប្រាស់បញ្ជីសំណាកគំរូតែមួយដូចគ្នា អង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២១ មានការចុះបញ្ជី គ្រួសារកសិកម្មជាថ្មីដើម្បីជ្រើសរើសសំណាកគំរូសម្រាប់ការអង្កេតនោះ។ អង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២១ បានប្រើប្រាស់តាមវិធីសាស្ត្រស្ថិតិ ដោយការជ្រើសរើសសំណាកគំរូចេញពីបញ្ជីមណ្ឌលជំរឿននៅទូទាំង ប្រទេស ដែលបានមកពីការធ្វើជំរឿនទូទៅប្រជាជននៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ២០១៩ ជាបញ្ជីសំណាក គំរូ (Sampling Frame) គ្រួសារទាំងអស់ដែលនៅក្នុងមណ្ឌលជំរឿន ត្រូវបានធ្វើការចុះបញ្ជីគ្រួសារដើម្បីស្វែង រកគ្រួសារធ្វើសកម្មភាពកសិកម្ម។ ដោយប្រើប្រាស់ព័ត៌មានជាមូលដ្ឋាននេះ គ្រួសារកាន់កាប់កសិកម្មត្រូវបាន ធ្វើការបែងចែកជាក្រុមៗ ដើម្បីកំណត់យកគ្រួសារសំណាកគំរូ ហើយធ្វើការសម្ភាសន៍លម្អិតព័ត៌មានបន្ថែម សម្រាប់ការប្រមូលទិន្នន័យនេះ។ សម្រាប់ការអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២ ក៏ត្រូវបានប្រើប្រាស់សំណាក គំរូដដែលនេះដើម្បីប្រមូលទិន្នន័យផងដែរ ។

ដោយផ្ដោតសំខាន់លើការកាន់កាប់កសិកម្មជាលក្ខណៈគ្រួសារ និងសហគ្រាសកសិកម្មខ្នាតធំ ត្រូវ បានធ្វើសម្ភាសន៍ផងដែរ ប៉ុន្តែការវិភាគទិន្នន័យសហគ្រាសកសិកម្មខ្នាតធំនេះ ពុំត្រូវបានបញ្ចូលក្នុងរបាយ ការណ៍នេះទេ។ ការកាន់កាប់សហគ្រាសកសិកម្មខ្នាតធំ សំដៅទៅលើសហគ្រាសដែលដំណើរការជា លក្ខណៈក្រុមហ៊ុន សាជីវកម្ម សហគមន៍ គ្រឹះស្ថានរដ្ឋ និងឯកជន។ កិច្ចខំប្រឹងប្រែងក្នុងការប្រមូលទិន្នន័យអំពី ការកាន់កាប់សហគ្រាសកសិកម្មខ្នាតធំ ត្រូវបានធ្វើឡើងបន្ទាប់ពីបានស្វែងរកឃើញបញ្ជីឈ្មោះសហគ្រាស

កសិកម្មខ្នាតធំ ដែលបានចុះបញ្ជីប្រតិបត្តិការនៅក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងស្ថាប័នផ្សេងទៀតនៃរាជរដ្ឋាភិបាល ដែលមានព័ត៌មានអំពីការកាន់កាប់សហគ្រាសកសិកម្មខ្នាតធំនេះ។

ការប្រមូលទិន្នន័យអង្កេតនេះ ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រសម្ភាសន៍អ្នកផ្តល់ចម្លើយដោយផ្ទាល់ និងប្រើប្រាស់ម៉ាស៊ីនចេញត្រួត។ បញ្ជីសំណួរសម្រាប់ការអង្កេតនេះត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅក្នុងកម្មវិធីអង្កេត (Survey Solutions) របស់ធនាគារពិភពលោក។ ការប្រើប្រាស់កម្មវិធីកាពី (CAPI) សម្រាប់សម្ភាសន៍គឺចំណេញពេលវេលា មិនចំណាយលើការវាយបញ្ចូលទិន្នន័យ បង្កើនសមត្ថភាពចំណេះដឹងជំនាញលើបច្ចេកវិទ្យាកុំព្យូទ័រ និងការត្រួតពិនិត្យគុណភាព និងមានលទ្ធភាពទាញតារាងស្ថិតិធ្វើការវិភាគទិន្នន័យបានឆាប់រហ័សជាងមុន។

សំណាកគំរូគ្រួសារកសិកម្ម ដែលរស់នៅទូទាំងប្រទេសត្រូវបានជ្រើសរើសយកមកធ្វើការសម្ភាសលើកលែងខណ្ឌចំនួន៦ នៅរាជធានីភ្នំពេញ ក្រុងចំនួន១ នៅខេត្តព្រះសីហនុ និងក្រុងចំនួន១ នៅខេត្តសៀមរាប ត្រូវបានចាត់ជាទីប្រជុំជន និងមិនបានរាប់បញ្ចូលក្នុងការអង្កេតនេះទេ។ សម្រាប់ការអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២ គ្រួសារសំណាកគំរូសរុបចំនួន ១៥ ៧៥១ គ្រួសារកសិកម្ម និងការកាន់កាប់សហគ្រាសកសិកម្មខ្នាតធំចំនួន ៤០៧ ត្រូវបានសម្ភាសន៍។

ព័ត៌មានលម្អិតអំពីនីតិវិធីនៃការជ្រើសរើស សំណាកគំរូ វិធីសាស្ត្រអង្កេត និងប្រតិបត្តិការប្រមូលទិន្នន័យសម្រាប់អង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២ មានការអធិប្បាយពន្យល់លម្អិតនៅក្នុងជំពូកទី១-វិសាលភាពការគ្របដណ្តប់ និងការជ្រើសរើសសំណាកគំរូ។ ការសម្ភាសផ្នែកគ្រួសារកាន់កាប់កសិកម្ម និងការកាន់កាប់សហគ្រាសកសិកម្មខ្នាតធំ ត្រូវបានធ្វើឡើងពីខែតុលា ដល់ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២២។ កាលបរិច្ឆេទយោងសម្រាប់ការអង្កេតនេះ គឺក្នុងរយៈពេល១២ខែកន្លងមក ដោយគិតចាប់ពី ថ្ងៃទី១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២១ ដល់ ថ្ងៃទី៣០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២២។ ការអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២ មានមន្ត្រីសម្ភាសន៍សរុបចំនួន ៣៣៧នាក់ ចូលរួមក្នុងការចុះសម្ភាសន៍ប្រមូលទិន្នន័យនេះ មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យគុណភាពទិន្នន័យចំនួន ៤៦នាក់ ដែលទទួលខុសត្រូវក្នុងការត្រួតពិនិត្យគុណភាពទិន្នន័យ និងមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យនៅមណ្ឌលសម្ភាសន៍ចំនួន ៤៦នាក់ ទទួលខុសត្រូវជួយសម្របសម្រួលមន្ត្រីសម្ភាសន៍ ក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហានៅតាមមូលដ្ឋាន ជួយទំនាក់ទំនងជាមួយមេភូមិ និងការលើកកម្ពស់កិច្ចសហការជាមួយគ្រួសារកាន់កាប់កសិកម្ម ឱ្យបានដំណើរការល្អនៅក្នុងប្រតិបត្តិការអង្កេតនេះ។ មន្ត្រីអង្កេតត្រូវបានជ្រើសរើសចេញពីវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ នៃក្រសួងផែនការ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងមន្ត្រីនៅតាមមន្ទីរផែនការខេត្ត មន្ទីរកសិកម្មរុក្ខា ប្រមាញ់ និងនេសាទខេត្ត។ តាមដែលអាចធ្វើបានអ្នកចាត់ចែង និងអ្នកគ្រប់គ្រងការងារ នៅតែដដែលដូចឆ្នាំមុនៗ ដើម្បីពង្រឹងបទពិសោធន៍ និងចំណេះដឹងដែលទទួលបាន។

ការអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាបានប្រើប្រាស់និយមន័យ "គ្រួសារកាន់កាប់កសិកម្ម" ដែលកំណត់ក្នុងឯកសារណែនាំស្តីអំពីជំរឿនកសិកម្មពិភពលោកដែលបានបោះផ្សាយឆ្នាំ២០២០ (WCA 2020) និងយុទ្ធសាស្ត្រសកលដើម្បីលើកកម្ពស់ស្ថិតិកសិកម្ម និងជនបទ។ ការកាន់កាប់កសិកម្មត្រូវបានកំណត់ថា៖ ជាអង្គការសេដ្ឋកិច្ច នៃ

ផលិតកម្មកសិកម្មស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងតែមួយ ដែលរួមមាន បសុសត្វ បសុបក្សី ដែលបានរក្សាទុក និងផ្ទៃដី ដែលបានប្រើប្រាស់ទាំងស្រុង ឬមួយផ្នែកសម្រាប់គោលបំណងផលិតកម្មកសិកម្ម ដោយមិនគិតពីស្ថានភាព កម្មសិទ្ធិ ទម្រង់នៃការកាន់កាប់ ឬទំហំឡើយ។ ការគ្រប់គ្រងណាមួយ អាចត្រូវបានអនុវត្តដោយបុគ្គល ឬ គ្រួសារដោយបុគ្គលពីរនាក់ ច្រើននាក់ ឬច្រើនគ្រួសាររួមគ្នា ជាក្រុម ឬកុលសម្ព័ន្ធ ឬដោយនីតិបុគ្គលដូចជា សាជីវកម្ម សហគមន៍ ឬស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល។ ដីនៅដែលស្ថិតក្រោមការកាន់កាប់កសិកម្ម អាចមានក្បាលដីមួយ ឬច្រើន ដែលមានទីតាំងនៅតំបន់ដាច់ដោយឡែកមួយឬច្រើន ឬនៅក្នុងភូមិសាស្ត្រ ឬរដ្ឋបាលដែនដីមួយ ឬច្រើន ដោយផ្តល់ក្បាលដី ដែលមានមធ្យោបាយផលិតកម្មដូចគ្នា ដូចជា ពលកម្ម អគារកសិដ្ឋាន គ្រឿងយន្ត ឬកម្លាំងអូសទាញ។ វិសាលភាពនៃសកម្មភាពកសិកម្មមានដូចជាការដាំដំណាំរយៈពេលវែង ឬដំណាំរយៈ ពេលខ្លី ការបង្កាត់ពូជរុក្ខជាតិ ផលិតកម្មសត្វ ឬការធ្វើកសិកម្មចម្រុះ។ សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចមិនមែនកសិកម្ម ផ្សេងទៀត ដូចជា វារីវប្បកម្ម ការនេសាទ និងព្រៃឈើ ត្រូវបានចាត់ទុកថាជាពិធីកម្មនៃការកាន់កាប់កសិកម្ម។

នៅក្នុងការអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២ គឺជាការជ្រើសរើសសំណាកគំរូមានកម្រិតកំណត់ ដូច្នោះ ទិន្នន័យដែលផលិត វិភាគបកស្រាយ ឬប្រៀបធៀប ត្រូវពឹងផ្អែកលើប្រភពទិន្នន័យផ្សេងទៀតផងដែរ។ អ្នកប្រើ ប្រាស់ទិន្នន័យ ឬអ្នកអាន អាចយោងទៅលើរបាយការណ៍អង្កេតកសិកម្មជាពេញលេញ នៅក្នុងផ្នែកដែន កំណត់ នៃជំពូកទី១។ ជាទូទៅអ្នកប្រើប្រាស់ទិន្នន័យ ឬអ្នកអានគួររំស្ងៀមយល់ដោយខ្លួនឯង ពីដែនកំណត់នៃ ទិន្នន័យអង្កេត វិសាលភាពនៃការកាន់កាប់សហគ្រាសកសិកម្មខ្នាតធំនៅកម្ពុជាមានកម្រិតកំណត់ និងកម្រង សំណួរអង្កេតដែលបានសម្ភាសន៍ចប់មិនពេញលេញ។

សូចនាករសង្ខេប

ការអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២ ប្រើប្រាស់កម្រងសំណួរជាចម្បងមួយសម្រាប់ការកាន់កាប់កសិកម្ម ជាលក្ខណៈគ្រួសារហើយកម្រងសំណួរដូចគ្នានេះ ក៏ត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីប្រមូលទិន្នន័យពីការកាន់កាប់ សហគ្រាសកសិកម្មខ្នាតធំផងដែរ។

- ទម្រង់កម្រងសំណួរនេះរួមមាន១៧ ជំពូកសំខាន់ៗគឺ៖
- ១. ការកំណត់អត្តសញ្ញាណរបស់អ្នកឆ្លើយ និងការយល់ព្រមជាមុន
- ២. ចរិតលក្ខណៈនៃកសិដ្ឋាន
- ៣. ថាមពលនឹងប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ
- ៤. ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិដីធ្លី និង ការអនុវត្តកសិកម្ម
- ៥. ផលិតកម្មដំណាំ
- ៦. ការប្រើប្រាស់គ្រាប់ពូជ និងដី
- ៧. ការប្រើប្រាស់គ្រាប់ពូជ និងដី
- ៨. ផលិតកម្មបសុសត្វ
- ៩. ផលិតកម្មបសុបក្សី
- ១០. ផលិតកម្មនឹងការគ្រប់គ្រងលាមកសត្វ

- ១១. វារីវប្បកម្ម និង/ឬការនេសាទត្រី
- ១២. ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ឬបរិស្ថាន និងយុទ្ធសាស្ត្របន្ស៊ាំ
- ១៣. សិទ្ធិទទួលបានព័ត៌មាន
- ១៤. ការគ្រប់គ្រងកាកសំណល់ ឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ និងបញ្ហាបរិស្ថាន
- ១៥. សមាជិកគ្រួសារ
- ១៦. កម្លាំងពលកម្មដែលបានប្រើប្រាស់នៅក្នុងការកាន់កាប់កសិកម្ម
- ១៧. បញ្ចប់ការសម្ភាស

ទិន្នន័យសំខាន់ៗកម្រិតថ្នាក់ជាតិ និងកម្រិតតំបន់ ទាញចេញពីការអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២ បែងចែកតាមតំបន់ វាលទំនាប បឹងទន្លេសាប ឆ្នេរសមុទ្រ និង ភ្នំនិងខ្ពង់រាប ត្រូវបានបង្ហាញក្នុងតារាងដូចខាងក្រោម៖

តារាងទី១.១៖ សូចនាករសង្ខេប គ្រួសារកាន់កាប់កសិកម្ម

គ្រួសារកាន់កាប់កសិកម្ម					
	ប្រទេស កម្ពុជា	តំបន់វាល ទំនាប	តំបន់បឹង ទន្លេសាប	តំបន់ឆ្នេរ សមុទ្រ	តំបន់ភ្នំ និង ខ្ពង់រាប
ចំនួនគ្រួសារកសិកម្ម (គិតជាពាន់)	១ ៨៥៩	៧៥៣	៦៩៨	១២៥	២៨៣
គោលបំណងចម្បងនៃផលិតកម្មកសិកម្មរបស់គ្រួសារកសិកម្ម៖					
ចម្បងសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ក្នុងគ្រួសារ	៦១%	៦៣%	៥៣%	៨៨%	៦៥%
ចម្បងសម្រាប់លក់	៣៩%	៣៧%	៤៧%	១២%	៣៥%
ភាគរយនៃគ្រួសារកសិកម្មមាន តែដីជុំវិញលំនៅដ្ឋានប៉ុណ្ណោះ	១២%	១០%	១៦%	១៣%	៨%

ប្រភព៖ អង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២

តារាងទី១.២ សូចនាករសង្ខេបនៃផលិតកម្មដំណាំ

ផលិតកម្មដំណាំ					
	ប្រទេស កម្ពុជា	តំបន់វាល ទំនាប	តំបន់បឹង ទន្លេសាប	តំបន់ឆ្នេរ សមុទ្រ	តំបន់ភ្នំ និង ខ្ពង់រាប
ចំនួនគ្រួសារបានដាំដុះដំណាំ (គិតជាពាន់)	១ ៧៤៦	៧០៦	៦៥៧	១២៥	២៦៨
ភាគរយនៃគ្រួសារបាន ដាំដុះដំណាំ	៩៤%	៩៤%	៩៤%	៩២%	៩៥%
ដំណាំដែលពេញនិយមចំនួន បួនដែលបានដាំដុះដោយ គ្រួសារកសិកម្ម	១. ស្រូវ ធម្មតា	១. ស្រូវ ធម្មតា	១. ស្រូវ ធម្មតា	១. ស្រូវ ធម្មតា	១. ស្រូវ ធម្មតា
	២. ចេក	២. ចេក	២. ចេក	២. ដូង	២. ស្វាយ
	៣. ស្វាយ	៣. ស្វាយ	៣. ស្វាយ	៣. ចេក	៣. ចេក
	៤. ដូង	៤. ដូង	៤. ដូង	៤. ស្វាយ	៤. ស្វាយចន្ទី

ប្រភព៖ អង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២

តារាងទី១.៣ ស្ថិតិស្ថានភាពសង្ខេបនៃផលិតកម្មបសុសត្វ បសុបក្សី

សកម្មភាពចិញ្ចឹមបសុសត្វ បសុបក្សី					
	ប្រទេស កម្ពុជា	តំបន់វាល ទំនាប	តំបន់បឹង ទន្លេសាប	តំបន់ឆ្នេរ សមុទ្រ	តំបន់ភ្នំ និង ខ្ពង់រាប
ចំនួនគ្រួសារកសិកម្មដែលបាន ចិញ្ចឹមបសុសត្វ បសុបក្សី ក្នុង អំឡុងពេលឆ្នាំយោង (គិតជាពាន់)	១ ៤២៤	៥៦៦	៥២៧	១០៩	២២២
ភាគរយនៃគ្រួសារកសិកម្មដែល បានចិញ្ចឹមបសុសត្វ/បសុបក្សី ក្នុងអំឡុងពេលឆ្នាំយោង	៧៧%	៧៥%	៧៦%	៨៧%	៧៩%
ចំនួនគ្រួសារកសិកម្មដែលបាន ចិញ្ចឹមសត្វគោក្នុងអំឡុងពេលឆ្នាំ យោង (គិតជាពាន់)	៧០៨	៣១៩	២៣២	៥៦	១០១
ចំនួនសត្វគោជាមធ្យមក្នុងមួយ គ្រួសារ	៤,៤	៤,២	៤,៧	២,៩	៥,៣
ចំនួនគ្រួសារកសិកម្មដែលបាន ចិញ្ចឹមសត្វមាន់ក្នុងអំឡុងពេល ឆ្នាំយោង (គិតជាពាន់)	១ ១៣១	៤៣៥	៤០៨	១០៦	១៨២
ចំនួនសត្វមាន់ជាមធ្យម ក្នុងមួយគ្រួសារ	២៥	២៦	២៤	៣១	២៤

ប្រភព៖ អង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២

តារាងទី១.៤៖ សូចនាករសង្ខេបនៃសកម្មភាពវារីវប្បកម្ម និងនេសាទ

សកម្មភាពវារីវប្បកម្ម និងនេសាទ					
	ប្រទេស កម្ពុជា	តំបន់វាល ទំនាប	តំបន់បឹង ទន្លេសាប	តំបន់ឆ្នេរ សមុទ្រ	តំបន់ភ្នំ និង ខ្ពង់រាប
ចំនួនគ្រួសារកសិកម្មដែលបាន ចូលរួមធ្វើវារីវប្បកម្ម (គិតជាពាន់)	៧៧	៥៩	១២	៣	៣
ភាគរយគ្រួសារកសិកម្មដែល បានចូលរួមធ្វើវារីវប្បកម្ម	៤%	៨%	២%	២%	១%
ចំនួនគ្រួសារកសិកម្មដែលបាន ចូលរួមសកម្មភាពនេសាទ (គិតជាពាន់)	៤៥៤	១១៧	២១០	៣៥	៩២
ភាគរយគ្រួសារកសិកម្មដែល បានចូលរួមសកម្មភាពនេសាទ	២៤%	១៦%	៣០%	២៨%	៣៣%

ប្រភព៖ អង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២

តារាងទី១.៥៖ សូចនាករសង្ខេបនៃសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច

សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច					
	ប្រទេស កម្ពុជា	តំបន់វាល ទំនាប	តំបន់បឹង ទន្លេសាប	តំបន់ឆ្នេរ សមុទ្រ	តំបន់ភ្នំ និង ខ្ពង់រាប
ភាគរយនៃគ្រួសារកសិកម្មដែល មានចំណូលបានមកពី សកម្មភាពកសិកម្មទាំងស្រុង	៤,៩%	៣,៨%	៥,៣%	៣,៣%	៧,១%
ការចូលរួមចំណែកចំណូលបានពីកសិកម្មជាមួយនឹងចំណូលសរុបគ្រួសារដោយប្រៀបធៀបទៅឆ្នាំមុន៖					
ភាគរយគ្រួសារបានរាយការណ៍ មានចំណូលពីកសិកម្ម ទាបជាងឆ្នាំមុន	២៦%	២៧%	២៩%	២០%	២០%
ភាគរយគ្រួសារបានរាយការណ៍ មានចំណូលពីកសិកម្ម ប្រហែលគ្នាឆ្នាំមុន	៦៣%	៦០%	៦២%	៧០%	៧១%

ភាគរយគ្រួសារបានរាយការណ៍ មានចំណូលពីកសិកម្មច្រើន ជាងឆ្នាំមុន	១១%	១៣%	១០%	១០%	៩%
--	-----	-----	-----	-----	----

ប្រភព៖ អង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២

ជំរឿនទូទៅប្រជាជននៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ២០១៩ បានប៉ាន់ស្មានគ្រួសារមានចំនួន ៣ ៥៥៣ ០២១ គ្រួសារនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ២០១៩¹ ; CAS២០២២ រាយការណ៍អំពីគ្រួសារចំនួន ១ ៨៥៨ ៥៤០គ្រួសារ ដែលប្រកបរបរកសិកម្ម។ ដូច្នេះប្រមាណ ៥២% នៃគ្រួសារទាំងអស់ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា បានចូលរួមក្នុងផលិតកម្មកសិកម្ម។ ការប៉ាន់ប្រមាណ ១២%នៃការកាន់កាប់កសិកម្មតាមគ្រួសាររាយការណ៍ អំពីសកម្មភាពកសិកម្មនៅលើដីធ្លីរបស់ពួកគេតែប៉ុណ្ណោះ។ ចំនួនមធ្យមនៃក្បាលដីក្នុងមួយការកាន់កាប់ត្រូវ បានប៉ាន់ប្រមាណនៅ១,៦ក្បាលដីក្នុងមួយការកាន់កាប់យោងតាមអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២។

សកម្មភាពដំណាំត្រូវបានរាយការណ៍មានប្រមាណ៩៤%នៃការកាន់កាប់កសិកម្មគ្រួសារទាំងអស់នៅ ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ ដំណាំសំខាន់ៗដែលដាំដុះនៅក្នុងប្រទេសគឺ (១) ស្រូវគ្មានគ្លិន (២) ចេក (៣) ស្វាយ និង (៤) ដូង។ ចំណែក៧៧%នៃការកាន់កាប់កសិកម្មក្នុងគ្រួសារទាំងអស់បានរាយការណ៍ពីការចិញ្ចឹមសត្វ បសុបក្សី ឬសត្វល្អិត។ គោក្របីគឺជាបសុសត្វចម្បងដែលចិញ្ចឹមដោយមានការកាន់កាប់កសិកម្មក្នុងគ្រួសារ ចំនួន៧០៨ ០០០ ដែលរាយការណ៍អំពីវត្តមានរបស់សត្វនេះក្នុងរយៈពេល១២ខែចុងក្រោយនេះ។ មានគឺជា សត្វមាន់ចម្បងដែលចិញ្ចឹមដោយមានការកាន់កាប់កសិកម្មក្នុងគ្រួសារប្រមាណ ១,១លាន ដែលរាយការណ៍ អំពីសត្វនេះក្នុងរយៈពេល១២ខែចុងក្រោយនេះ។ អង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២ ប៉ាន់ប្រមាណថាមាន៤% នៃគ្រួសារបានចូលរួមក្នុងសកម្មភាពវារីវប្បកម្ម ហើយ២៤%ដែលបានចូលរួមក្នុងសកម្មភាពនេសាទ។

អង្កេតកសិកម្មកម្ពុជា (CAS) បានសួរសំណួរសេដ្ឋកិច្ចជាច្រើនដល់អ្នកឆ្លើយតបសំណួរ។ ម្ចាស់ កសិកម្មគ្រួសារត្រូវបានស្នើសុំឱ្យប៉ាន់ប្រមាណចំណែកនៃប្រាក់ចំណូលគ្រួសារសរុបរបស់ពួកគេដែលត្រូវបាន គណនាដោយប្រាក់ចំណូលកសិកម្មរបស់ពួកគេ។ ការប៉ាន់ប្រមាណ៤,៩%នៃការកាន់កាប់កសិកម្មក្នុងគ្រួសារ ទាំងអស់បានរាយការណ៍ថា ប្រាក់ចំណូលគ្រួសារសរុបទាំងអស់របស់ពួកគេ ត្រូវបានរាប់បញ្ចូលដោយប្រាក់ ចំណូលកសិកម្ម។

លើសពីនេះ អ្នកឆ្លើយសំណួរត្រូវបានស្នើសុំឱ្យប្រៀបធៀបប្រាក់ចំណូលកសិកម្មរបស់ពួកគេក្នុងអំឡុង ពេលយោងទៅនឹងប្រាក់ចំណូលកសិកម្មរបស់ពួកគេក្នុងអំឡុងឆ្នាំមុន។ អង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២ ប៉ាន់ ប្រមាណថាមាន២៦%នៃការកាន់កាប់កសិកម្មក្នុងគ្រួសារបានរាយការណ៍ពីប្រាក់ចំណូលកសិកម្មទាបជាងឆ្នាំ មុន។ ចំណែកឯគ្រួសារ ៦៣% បានរាយការណ៍ពីប្រាក់ចំណូលកសិកម្មស្រដៀងនឹងឆ្នាំមុន ហើយមានគ្រួសារ ១១%បានរាយការណ៍ពីប្រាក់ចំណូលកសិកម្មច្រើនជាងឆ្នាំមុន។

¹ ចំនួនគ្រួសាររដ្ឋកាលីហ្វ័រនីយ៉ាទូទៅប្រជាជនកម្ពុជាឆ្នាំ២០១៩ មាននៅគេហទំព័រ៖ <http://www.nis.gov.kh/nis/Census2019/Final%20General%20Population%20Census%202019-English.pdf>

ទំហំ វិសាលភាព និងការជ្រើសរើសសំណាកគំរូ

ការអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២ នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលធ្វើឡើងក្នុងឆ្នាំ២០២២ គឺជាកិច្ចការ ប្រមូល និងចងក្រងព័ត៌មានស្ថិតិមានលក្ខណៈស៊ីជម្រៅ ផ្ដោតលើការដាំដំណាំ ការចិញ្ចឹមបសុសត្វ បសុបក្សី ការធ្វើវារីវប្បកម្ម និងនេសាទ។ ទិន្នន័យដែលប្រមូលបានពីការអង្កេតនេះមានសារៈសំខាន់បំផុតសម្រាប់ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក្នុងការរៀបចំផែនការ គោលនយោបាយ កម្មវិធីអភិវឌ្ឍនានាដើម្បីលើកកម្ពស់វិស័យ កសិកម្មនៅកម្ពុជា។ អង្កេតកសិកម្មប្រចាំឆ្នាំ២០២២ គឺជាការអង្កេតប្រចាំឆ្នាំលើកទីបួន បន្ទាប់ពីធ្វើអង្កេត ចន្លោះជំរឿនកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០១៩ នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ នៃក្រសួងផែនការ និងក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ គឺជាស្ថាប័នរបស់ រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដែលបានទទួលការអនុញ្ញាតពីរាជរដ្ឋាភិបាល និងមានភារកិច្ចទទួលខុសត្រូវក្នុងការធ្វើអង្កេត កសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២នេះ។ វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ មានតួនាទី និងភារកិច្ចធ្វើជំរឿន និងអង្កេត ដោយឡែក ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ គឺជាអ្នកប្រើប្រាស់ចម្បងនៃទិន្នន័យដែលផលិតចេញពីការអង្កេតនេះ។

គោលបំណង

ការអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជា នេះមានបំណងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពទិន្នន័យស្តីពីសកម្មភាពកសិកម្មនៅ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលប្រើប្រាស់ដោយអ្នករៀបចំផែនការ និងអ្នកកសាងគោលនយោបាយ។ ជាពិសេស ទិន្នន័យអង្កេតនេះផ្តល់សារៈប្រយោជន៍៖

១. ការផ្តល់នូវបច្ចុប្បន្នភាពនៃបញ្ជីមេ (Sampling Frame) នៅក្នុងការធ្វើអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជា
២. ការផ្តល់ទិន្នន័យនៅកម្រិតថ្នាក់ជាតិ និងកម្រិតតំបន់ ក្នុងនោះទិន្នន័យមួយចំនួនក៏មាននៅថ្នាក់ខេត្ត
៣. ការផ្តល់ទិន្នន័យអំពីវិធានសម្ព័ន្ធបច្ចុប្បន្ននៃការកាន់កាប់កសិកម្មនៅកម្ពុជា ដូចជា ការដាំដំណាំ ការចិញ្ចឹម បសុសត្វ និងបសុបក្សី ព្រមទាំងការធ្វើសកម្មភាពវារីវប្បកម្ម និងនេសាទផងដែរ។

វិសាលភាពគ្របដណ្តប់ពេញលេញនៃការអង្កេតនេះ អាចត្រូវបានពិនិត្យនៅក្នុងព័ត៌មានលម្អិតនៃ កម្រងសំណួរដែលមាននៅលើគេហទំព័រ (<https://www.nis.gov.kh>)។ ទិន្នន័យទាំងនេះបង្កើតសក្តានុពល សម្រាប់ការវិភាគទូលំទូលាយដែលអាចធំជាងវិសាលភាពនៃរបាយការណ៍នេះ។ គួរកត់សម្គាល់ថា របាយ ការណ៍នេះរួមបញ្ចូលទិន្នន័យនៅថ្នាក់ជាតិ ថ្នាក់តំបន់ និងទិន្នន័យនៅថ្នាក់ខេត្ត ដែលមានជាតារាងលម្អិតនៅ លើគេហទំព័ររបស់វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ (<https://microdata.nis.gov.kh/index.php>) ។

វិធីសាស្ត្រ

ការអង្កេតចន្លោះជំរឿនកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០១៩ និងការអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២០ ប្រើប្រាស់ សំណាកគំរូដូចគ្នា។ ស្រដៀងគ្នានោះដែរការធ្វើអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២១ និងការធ្វើអង្កេតកសិកម្ម កម្ពុជាឆ្នាំ២០២២ បានប្រើប្រាស់សំណាកគំរូដូចគ្នា។ ការអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២១ ប្រើប្រាស់មណ្ឌល

ជំរឿនជាគោលជ្រើសរើសចេញពីជំរឿនទូទៅប្រជាជននៅកម្ពុជាឆ្នាំ២០១៩។ គ្រួសារដែលរស់នៅក្នុងមណ្ឌលជំរឿនទាំងនោះត្រូវបានចុះបញ្ជីគ្រួសារ ដើម្បីស្វែងរកសកម្មភាពកសិកម្មទាំងឡាយដែលមាន ដោយប្រើព័ត៌មាននេះជាមូលដ្ឋានគ្រួសារកសិកម្មត្រូវបានចាត់ថ្នាក់ និងជ្រើសរើសយកជាសំណាកគំរូ សម្រាប់ការប្រមូលទិន្នន័យបន្ថែម។ ការអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២ បានប្រើប្រាស់សំណាកគំរូដូចគ្នានឹងការអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២១ដែរជាមួយអត្រាតិចតួចបំផុតនៃអ្នកឆ្លើយសំណួរ។ កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងប្រមូលទិន្នន័យក្នុងពេលដំណាលគ្នាដោយផ្ដោតលើការកាន់កាប់កសិកម្មមិនមែនគ្រួសារ ឬសហគ្រាសកសិកម្មខ្នាតធំដែលទទួលបាន បញ្ជីឈ្មោះពីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ ការិយាល័យខេត្ត និងភាគីពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត។

មន្ត្រីសម្ភាសន៍ត្រូវបានជ្រើសរើសមកពីមន្ទីរផែនការ និងមន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទរាជធានីខេត្ត។ មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យនៅមណ្ឌលសម្ភាសន៍ (Field Supervisor “FS”) និងមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យគុណភាពទិន្នន័យ (Data Supervisor “DS”) ត្រូវបានជ្រើសរើសពីវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ នៃក្រសួងផែនការ និងក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។ មន្ត្រីសម្ភាសន៍ និងមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យទាំងអស់ត្រូវបានធ្វើការបណ្តុះបណ្តាលមុននឹងចុះប្រតិបត្តិការអង្កេតនេះ។ កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរួមគ្នារវាងក្រសួងទាំងពីរ បានធ្វើឡើងនៅទូទាំងប្រទេសកម្ពុជាចាប់តាំងពីការប្រមូលទិន្នន័យ រហូតដល់ការវិភាគ និងចងក្រងទិន្នន័យ។

ការប្រមូលទិន្នន័យអង្កេតនេះ ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រសម្ភាសន៍អ្នកផ្តល់ចម្លើយដោយផ្ទាល់ និងប្រើប្រាស់ម៉ាស៊ីនចម្លើយ។ បញ្ជីសំណួរសម្រាប់ការអង្កេតនេះត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅក្នុងកម្មវិធីអង្កេត (Survey Solutions) របស់ធនាគារពិភពលោក។ ការប្រើប្រាស់កម្មវិធីកាតី (CAPI) សម្រាប់សម្ភាសន៍ គឺចំណេញពេលវេលា មិនចំណាយលើការវាយបញ្ចូលទិន្នន័យ បង្កើនសមត្ថភាពចំណេះដឹងជំនាញលើបច្ចេកវិទ្យាកុំព្យូទ័រ និងការត្រួតពិនិត្យគុណភាព និងមានលទ្ធភាពទាញតារាងស្ថិតិធ្វើការវិភាគទិន្នន័យបានឆាប់រហ័សជាងមុន។

វិសាលភាព នៃការអង្កេត

កម្រងសំណួរបានប្រមូលទិន្នន័យផ្ដោតលើទិដ្ឋភាពមួយចំនួននៃការកាន់កាប់កសិកម្ម រួមទាំងព័ត៌មានប្រជាសាស្ត្រ សហកម្មសិទ្ធិករ សមាជិកគ្រួសារ សកម្មភាពផលិតកម្មដំណាំ ការចិញ្ចឹមបសុសត្វ បសុបក្សី សកម្មភាពវារីវប្បកម្ម និងនេសាទ បរិស្ថាន ស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចក្នុងអំឡុងពេល១២ខែកន្លងមក កម្លាំងពលកម្មដែលប្រើប្រាស់នៅក្នុងកសិដ្ឋាន ព័ត៌មានអំពីលំនៅដ្ឋាន និងទ្រព្យសម្បត្តិគ្រួសារ។ សំណួរបន្ថែមក្នុងម៉ូឌុលថ្មីសម្រាប់អង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២ នេះ គឺនៅលើវិធីសាស្ត្រផលិតកម្ម និងបរិស្ថាន។ សំណួរទាំងនេះរួមបញ្ចូលសូចនាកររងផ្នែកបរិស្ថាននៃគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព (ចំណុចដៅ២.៤.១)។

ទីតាំងគូមិសាស្ត្រគ្របដណ្តប់

សំណាកគំរូគ្រួសារកសិកម្ម ដែលរស់នៅទូទាំងប្រទេសត្រូវបានជ្រើសរើសយកមកធ្វើការសម្ភាសលើកលែងខណ្ឌចំនួន៦ នៅរាជធានីភ្នំពេញ ក្រុងចំនួន១ នៅខេត្តព្រះសីហនុ និងក្រុងចំនួន១នៅខេត្តសៀមរាប ត្រូវបានចាត់ជាទីប្រជុំជន និងមិនបានរាប់បញ្ចូលក្នុងការអង្កេតនេះទេ។ គ្រួសារកសិកម្មគឺមានសក្តានុពលក្នុងការជ្រើសរើសជាសំណាកគំរូ សម្រាប់ការអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២ ក៏ដូចជាការអង្កេតចន្លោះជំរឿនកសិកម្មឆ្នាំ២០១៩ អង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២០ អង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២១ ផងដែរ។ ការអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២ ត្រូវបានជ្រើសរើសសំណាកគំរូគ្រួសារកាន់កាប់កសិកម្មសរុបចំនួន ១៥ ៧៥១ និងការកាន់កាប់សហគ្រាសកសិកម្មខ្នាតធំចំនួន ៤៧០ កសិដ្ឋានត្រូវបានសម្ភាសផងដែរ។

បន្ថែមពីលើការងារប្រមូលទិន្នន័យតាមគ្រួសារកសិកម្ម ក៏មានការប្រមូលទិន្នន័យដាច់ដោយឡែកផ្ដោតលើការកាន់កាប់កសិកម្មមិនមែនគ្រួសារផងដែរ (សហគ្រាសកសិកម្មខ្នាតធំ) ដែលដំណើរការជាក្រុមហ៊ុនសាជីវកម្ម សហគមន៍ ស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល និងឯកជន។ ដោយហេតុថា ការកាន់កាប់មួយចំនួនពុំមានដំណើរការអាជីវកម្មក្នុងកាលបរិច្ឆេទយោង ដូច្នេះការប្រមូលទិន្នន័យពីសហគ្រាសកសិកម្មខ្នាតធំបានត្រឹមចំនួន ៤០៧ កសិដ្ឋានប៉ុណ្ណោះ។

កម្រងសំណួរអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២

អង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២ ត្រូវបានធ្វើឡើងតាមរយៈការសម្ភាសន៍ផ្ទាល់មាត់មុខគ្នា ដោយប្រើម៉ាស៊ីនកុំព្យូទ័រ ដែលបានបង្កើតជាកម្រងសំណួរជាភាសាអង់គ្លេស និងភាសាខ្មែរ និងបានចែករំលែកនៅលើគេហទំព័ររបស់វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ (<http://www.nis.gov.kh/index.php/km/>) គឺអាចទាញចេញពីកម្មវិធីនេះបាន។

ពេលវេលា និងរយៈពេលយោងនៃអង្កេត

អង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២ ត្រូវបានធ្វើឡើងជាពីរដំណាក់កាល៖ ដំណាក់កាលទីមួយផ្ដោតលើការកាន់កាប់សហគ្រាសកសិកម្មខ្នាតធំ និងដំណាក់កាលទីពីរផ្ដោតទៅលើការកាន់កាប់កសិកម្មលក្ខណៈគ្រួសារ ហើយសកម្មភាពប្រមូលទិន្នន័យទាំងពីរនេះ គឺនៅអំឡុងខែតុលា និង ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២២។

រយៈពេលយោងនៃការអង្កេតគឺស្ថិតក្នុង១២ខែកន្លងមក ដោយគិតចាប់ពីថ្ងៃទី១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២១ ដល់ថ្ងៃទី៣០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២២ ត្រូវបានកំណត់ជាកាលបរិច្ឆេទយោងសម្រាប់ការប្រមូលទិន្នន័យនេះ ប៉ុន្តែទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយសូចនាករមួយចំនួនបានបញ្ជាក់ពេលវេលាជាក់លាក់ ដោយមិនបានប្រើកាលបរិច្ឆេទយោងទេ ហេតុដូច្នេះសម្រាប់ទិន្នន័យអំពីសូចនាករនោះប្រើប្រាស់ទៅតាមការចាំបាច់។ ឧទាហរណ៍៖ ចំនួនបសុសត្វ បសុបក្សីដែលមាននៅថ្ងៃសម្ភាសន៍ ដោយគិតយកថ្ងៃទី១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២២ ជាកាលបរិច្ឆេទយោង ហើយសម្រាប់ធាតុមួយចំនួនដែលទាក់ទងនឹងសូចនាករចំណុចដៅ ២.៤.១ ត្រូវបានប្រើកាលបរិច្ឆេទយោង បី ឬប្រាំឆ្នាំមុនផងដែរ។

តារាងបញ្ជីសំណាកគំរូ

ការអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២១ និងឆ្នាំ២០២២ ត្រូវបានប្រើប្រាស់បញ្ជីមេដំរៀនទូទៅប្រជាជននៅ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ២០១៩ ដើម្បីធ្វើការជ្រើសរើសសំណាកគំរូ។ បញ្ជីឈ្មោះមណ្ឌលជំរឿននេះមាន ប្រមាណ ១៤ ៥០០ភូមិ និង ៣៨ ០០០មណ្ឌលជំរឿន។ សម្រាប់ភូមិនីមួយៗ មានការប្រមូលយកព័ត៌មានដូច តទៅ៖ រាជធានី/ខេត្ត ក្រុង/ខណ្ឌ/ស្រុក ឃុំ/សង្កាត់ (ជនបទ/ទីប្រជុំជន) ចំនួនមណ្ឌលជំរឿន និងចំនួនគ្រួសារ សរុប។ ប្រជាជនជាគោលដៅ គឺគ្រួសារដែលប្រកបរបរកសិកម្ម វារីវប្បកម្ម និង/ឬនេសាទ។ មានភូមិមួយចំនួន នៅទីជនបទដែលស្ថិតនៅក្នុងក្រុង/ស្រុកទីប្រជុំជនមិនត្រូវបានរាប់បញ្ចូលក្នុងការអង្កេតនេះ៖

- ខេត្តព្រះសីហនុ ក្រុងព្រះសីហនុ
- ខេត្តសៀមរាប ក្រុងសៀមរាប
- រាជធានីភ្នំពេញ ខណ្ឌចំការមន
- រាជធានីភ្នំពេញ ខណ្ឌដូនពេញ
- រាជធានីភ្នំពេញ ខណ្ឌ៧មករា
- រាជធានីភ្នំពេញ ខណ្ឌទួលគោក
- រាជធានីភ្នំពេញ ខណ្ឌឫស្សីកែវ
- រាជធានីភ្នំពេញ ខណ្ឌច្បារអំពៅ

ទោះជាមិនអាចដឹងមុន នៃចំនួនគ្រួសារជនបទក្នុងមណ្ឌលជំរឿននីមួយៗពីជំរឿនទូទៅប្រជាជននៅ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ២០១៩ក៏ដោយ ក៏យើងអាចគណនាបាននូវចំនួនគ្រួសារជនបទនៅតាមខេត្ត នីមួយៗ ដោយបូកចំនួនគ្រួសារនៅក្នុងភូមិដែលត្រូវបានចាត់ថ្នាក់ជាគ្រួសារជនបទបានដែរ។ ការចុះស្រង់ បញ្ជីគ្រួសារនៅក្នុងមណ្ឌលជំរឿននីមួយៗត្រូវបានធ្វើសម្រាប់ការអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២១ ដើម្បីកំណត់ អត្តសញ្ញាណប្រជាជនគោលដៅ ពោលគឺគ្រួសារដែលបានចូលរួមក្នុងសកម្មភាពកសិកម្ម។

ការអង្កេតនេះ ពុំមានការកំណត់កម្រិតចំនួនទំហំផ្ទៃដី នៃសកម្មភាពកសិកម្ម ដើម្បីចាត់ចូលជាគ្រួសារ កសិកម្មឡើយ។ ចំណុចនេះខុសគ្នាពីនីតិវិធីដែលបានប្រើក្នុងជំរឿនកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០១៣ និងជំរឿន កសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២៣ ដែលការសម្ភាសបានធ្វើចំពោះតែគ្រួសារបានដាំដំណាំលើផ្ទៃដីយ៉ាងហោចណាស់ ០,០៣ ហិកតា និង/ឬមានបសុសត្វចំនួន ២ និង/ឬ បសុសត្វតូចចំនួន ៣ និង/ឬ បសុបក្សីចំនួន ២៥ ក្បាល យ៉ាងតិច។ សម្រាប់ដំណើរការអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាប្រចាំឆ្នាំ គឺមិនបានកំណត់លើទំហំផ្ទៃដីអតិបរិមាទេ ចំនួន បសុសត្វ បសុបក្សីដែលមានចិញ្ចឹមមានចំនួនតិច ក៏ចាត់ជាគ្រួសារកសិកម្មផងដែរ ធ្វើដូចនេះដើម្បីផ្តល់ឱកាស ដល់គ្រួសារកសិកម្មតូចៗ ត្រូវបានជ្រើសរើសជាសំណាកគំរូក្នុងអង្កេតនេះ។ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ ដោយផ្អែកលើនីតិវិធី នៃការជ្រើសយកសំណាកត្រូវបានពន្យល់លម្អិតខាងក្រោម ការកាន់កាប់កសិកម្មជា

លក្ខណៈគ្រួសារដែលមានផ្ទៃដីធំ ឬចំនួនបុរសសត្វ ឬបុរសស្រីច្រើនត្រូវបានកំណត់អត្តសញ្ញាណ និងបញ្ចូលក្នុងក្រុមសំណាកផ្សេងគ្នា ដើម្បីអាចជ្រើសយកបានគ្រួសារកសិកម្មទាំងនោះ។

វិធីសាស្ត្រជ្រើសរើសសំណាកគំរូ

ការអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២ ប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រជ្រើសរើសសំណាកគំរូពីរដំណាក់កាលគឺ ដំណាក់កាលទី១ ជ្រើសរើសយកមណ្ឌលជំរឿន និងដំណាក់កាលទី២ ជ្រើសរើសយកគ្រួសារកសិកម្ម។ មណ្ឌលជំរឿនចំនួន ១ ៣៨១ ត្រូវបានជ្រើសរើសសម្រាប់ការអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២ ហើយមណ្ឌលជំរឿននីមួយៗត្រូវបានជ្រើសយកចំនួន១២ គ្រួសារកសិកម្ម សម្រាប់ធ្វើការសម្ភាសប្រមូលព័ត៌មានលម្អិត។ ដូច្នោះអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២ បានជ្រើសរើសទំហំគ្រួសារសំណាកគំរូសរុបចំនួន ១៦.៥៧២គ្រួសារ ខណៈពេលដែលចុងក្រោយមានចំនួន ១៥ ៧៥១ គ្រួសារកសិកម្មដែលត្រូវបានសម្ភាសន៍ដោយជោគជ័យ។

ភូមិ ឬមណ្ឌលជំរឿនចំនួន ១ ៣៨១ ត្រូវបានបែងចែកទៅខេត្តជាដែនស្ថិតិ (statistical domains) តាមសមាមាត្រទៅនឹងចំនួនគ្រួសារនៅជនបទ។ តារាងទី១ ខាងក្រោមបង្ហាញបំណែងចែកស្តីពីការជ្រើសរើសសំណាកគំរូសម្រាប់អង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២។ ដើម្បីជ្រើសរើសមណ្ឌលជំរឿននៅក្នុងរាជធានី ខេត្តឈ្មោះភូមិទាំងអស់ត្រូវបានតម្រៀបតាមលំដាប់លេខកូដភូមិសាស្ត្រ ស្រុក ឃុំ និងដៅសម្គាល់ថា ភូមិស្ថិតនៅទីជនបទទីប្រជុំជន-បន្ទាប់មកធ្វើការជ្រើសរើសសំណាកជាលក្ខណៈប្រព័ន្ធចែជន្យតាមទំហំគ្រួសារ ដោយគិតសមាមាត្រប្រហាក់ប្រហែលគ្នា។

តារាងទី១.៦ ការបែងចែកសំណាកគំរូ

រាជធានី/ខេត្ត	ចំនួនសរុបនៃគ្រួសារ កសិកម្ម ពីជំរឿនកសិកម្ម ឆ្នាំ២០១៣	ចំនួន EA ដែលបានជ្រើសរើសសំណាកគំរូ អង្កេតCIAS ២០១៩	ចំនួនគ្រួសារ កសិកម្ម ដែលបានជ្រើសរើសសំណាកគំរូ អង្កេតCIAS ២០១៩	ចំនួនគ្រួសារ កសិកម្ម ដែលបានសម្ភាសន៍ អង្កេតCAS ២០២០	ចំនួន EA ដែលបានជ្រើសរើសសំណាកគំរូ អង្កេតCIAS ២០២១	ចំនួនគ្រួសារ កសិកម្ម ដែលបានសម្ភាសន៍ អង្កេតCAS ២០២១
កំបន់វាលទំនាប	១ ២៥២ ៤៩១	៦១៥	៧ ១៧៤	៦ ៦៥២	៥៧៧	៦ ៩៥៩
ភ្នំពេញ	ប៉ាន់ស្មាន ៦០ ០០០	៥០	៣៩៤	៣៤២	២៣	៣១២
ព្រៃវែង	២៦៨ ៤៧៣	១២៧	១ ៥២៤	១ ៤០៦	១២៧	១ ៥២៤
ស្វាយរៀង	១២៤ ៦៥៦	៥៩	៧០៨	៦៧៣	៥៩	៧០៨
តាកែវ	២០៦ ០៨៤	៩៨	១ ១៧៦	១ ១១០	៩៨	១ ១៧៥
ក្រុងឃុំ	១៦៧ ៦២៨	៧៩	៩៤៨	៨៦៣	៧៩	៩៤៨

កណ្តាល	២០៥ ៨១២	៩៨	១ ១៧៦	១ ០៩៤	៩៨	១ ១៧៦
កំពង់ចាម	២១៩ ៨៣៨	១០៤	១ ២៤៨	១ ១៦៤	៩៣	១ ១១៦
តំបន់បឹងទន្លេសាប	៩១៦ ៨៤០	៤៤៤	៥ ៣២៨	៤ ៨២០	៤៥៨	៥ ៤៨៩
ប៉ៃលិន	៧ ៥៧៥	១២	១៤៤	១៣៣	២៥	៣០០
បន្ទាយមានជ័យ	១២២ ២៣០	៥៨	៦៩៦	៦០៧	៥៨	៦៩៦
បាត់ដំបង	២០៩ ៧១៩	៩៩	១ ១៨៨	១ ០៧៨	៩៩	១ ១៨៥
ឧត្តរមានជ័យ	៤៣ ៦១៤	២១	២៥២	២១២	២១	២៥២
សៀមរាប	១៦៣ ៦២០	៧៨	៩៣៦	៨៧១	៧៨	៩៣៦
កំពង់ឆ្នាំង	១១៩ ៩២៤	៥៧	៦៨៤	៦៤៤	៥៨	៦៩៣
កំពង់ធំ	១៥៣ ២៤៣	៧៣	៨៧៦	៧៩៦	៧៣	៨៧៥
ពោធិ៍សាត់	៩៦ ៩១៥	៤៦	៥៥២	៤៧៩	៤៦	៥៥២
តំបន់ឆ្នេរសមុទ្រ	១៧៨ ៧៦០	១០៥	១ ២៦០	១ ១៤១	១៣២	១ ៥៩៥
កំពត	១៣៥ ២៧៣	៦៤	៧៦៨	៧០២	៧៨	៩៤៨
កែប	៤ ៣១៦	១០	១២០	១១១	១៣	១៥៦
កោះកុង	១៧ ៤៨៣	១៥	១៨០	១៦០	២៥	២៩៩
ព្រះសីហនុ	២១ ៦៨៨	១៦	១៩២	១៦៨	១៦	១៩២
តំបន់ភ្នំ និងខ្ពង់រាប	៣៧២ ៥៧៨	១៨៦	២ ២៣២	២ ១០៩	២០៩	២ ៥២០
កំពង់ស្ពឺ	១៦៤ ៨៤០	៧៨	៩៣៦	៨៩៧	៧៧	៩៣៦
ក្រចេះ	៧៩ ០៤៣	៣៨	៤៥៦	៤២៦	៣៨	៤៥៦
មណ្ឌលគិរី	១៦ ៤១៣	១៤	១៦៨	១៥៤	១៧	២០៤
ព្រះវិហារ	៤៩ ០៧៥	២៣	២៧៦	២៧៣	៣៥	៤២០
រតនគិរី	៣៦ ៩០៤	១៧	២០៤	១៨២	២៥	៣០០
ស្ទឹងត្រែង	២៦ ៣០៣	១៦	១៩២	១៧៧	១៧	២០៤
សរុប	២ ៧២០ ៦៦៩	១ ៣៥០	១៥ ៩៩៤	១៤ ៧២២	១ ៣៧៦	១៦ ៥៦៣

នីតិវិធីគណនាមេគុណ និងការប៉ាន់ស្មាន

នីតិវិធីនៃការជ្រើសរើសសំណាកគំរូ និងការចាត់ថ្នាក់ ដូចដែលបានរៀបរាប់លម្អិតខាងលើ បានបង្ហាញថាមានប្រូបាប៊ីលីតេនៃការជ្រើសរើសគ្រួសារកសិកម្មមានក្នុងកម្រិតខុសៗគ្នា។ ដោយពិចារណាចំណុចនេះ ការគណនាមេគុណត្រូវបានធ្វើឡើង សម្រាប់គ្រួសារកសិកម្មនីមួយៗនៅក្នុងសំណាក និងបានអនុវត្តន៍ចំពោះទិន្នន័យដែលបានរាយការណ៍សម្រាប់កំណត់ត្រានោះ។ បន្ទាប់មកមេគុណសម្រាប់អង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២ ត្រូវបានកែតម្រូវសម្រាប់ករណីគ្មានចម្លើយ និងការខូចគុណភាព ហើយបានក្រិតតាមខ្នាត ដោយប្រើចំនួនគ្រួសារកសិកម្មតាមខេត្តដែលទទួលបានតាមរយៈជំរឿនកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២៣។ ជាចុងក្រោយ ទិន្នន័យដែលបានរាយការណ៍នេះ ត្រូវបានបូកសរុបនៅកម្រិតខេត្ត តំបន់ និងថ្នាក់ជាតិ។ ជំរឿនកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២៣នេះ គឺជាការងារស្ថិតិកសិកម្មថ្មីៗចុងក្រោយគេបង្អស់ដែលផ្តល់ទិន្នន័យកសិកម្មលម្អិតនៅកម្ពុជាលទ្ធផលចុងក្រោយនឹងត្រូវចេញផ្សាយក្នុងពេលឆាប់ៗនេះ បន្ទាប់ពីការចេញផ្សាយរបាយការណ៍អង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២នេះ។ អ្នកនិពន្ធនៃអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២ មានសិទ្ធិកែប្រែទិន្នន័យមួយចំនួនដើម្បីបង្កើតនីតិវិធីគណនាមេគុណសម្រាប់ការសិក្សា។

វិធីសាស្ត្រអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២ សម្គាល់ភាពខុសគ្នានៃការក្រិតតាមខ្នាតពីអង្កេតចន្លោះជំរឿនកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០១៩ អង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២០ និងអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២១ ដែលត្រូវបានក្រិតតាមខ្នាតដោយប្រើជំរឿនកសិកម្មឆ្នាំ២០១៣ (អង្កេតចន្លោះជំរឿនកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០១៩) និងជំរឿនប្រជាជនទូទៅឆ្នាំ២០១៩ (អង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២០ និងអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២១) រៀងគ្នា។ វិធីសាស្ត្រផ្សេងគ្នាដែលប្រើក្នុងការក្រិតមេគុណ នាំឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរលទ្ធផលរវាងឆ្នាំនៃការសិក្សា។

រវាងអង្កេតចន្លោះជំរឿនកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០១៩ អង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២០ និងឆ្នាំ២០២១ នឹងការក្រិតខ្នាតថ្មីនៃអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២ មានការចម្លងយ៉ាងច្រើនក្នុងការកាន់កាប់កសិកម្មក្នុងគ្រួសារ។ ដូចដែលបានកត់សម្គាល់ខាងលើ ការចម្លងនៃគ្រួសារកាន់កាប់កសិកម្មនៅក្នុងអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២ គឺមានចំនួនប្រហាក់ប្រហែលគ្នាទៅនឹងចំនួនគ្រួសារកាន់កាប់កសិកម្មដែលបានរកឃើញចុងក្រោយ នៃជំរឿនកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២៣នេះដែលមិនទាន់ត្រូវបានចេញផ្សាយនៅឡើយ។ ការកាត់បន្ថយចំនួននៃការកាន់កាប់គឺសមហេតុផលថា អង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២០ និងអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២១ ត្រូវបានថ្លឹងថ្លែងជាមួយ ការសន្មត់ថាការកើនឡើងនៃចំនួនប្រជាជននាំឱ្យមានការកើនឡើងនៃការកាន់កាប់កសិកម្ម។ ការរកឃើញថ្មីបង្ហាញថាខណៈដែលទំនាក់ទំនងមិនមែនជាហេតុផលនោះការជាប់ទាក់ទងគ្នាបញ្ជាក់សហកម្មដូចជាការពិត។ កត្តាដែលអាចកើតមានសម្រាប់ការចម្លងនៃគ្រួសារកាន់កាប់កសិកម្មដែលទាមទារឱ្យមានការសិក្សាស្រាវជ្រាវអង្កេតបន្ថែមលើសពីដែនកំណត់នៃរបាយការណ៍អង្កេតទាំងនេះ រួមមាន៖

- នគរូបនីយកម្ម
- ការបង្រួបបង្រួមដីចូលទៅក្នុងការកាន់កាប់តាមផ្លូវច្បាប់ ឬលក់ទៅក្នុងអចលនទ្រព្យ
- ពិពិធកម្មសេដ្ឋកិច្ច
- វឌ្ឍនភាពបច្ចេកវិទ្យា

· ការផ្លាស់ប្តូរសង្គម និងបំណងប្រាថ្នារបស់យុវជនក្នុងការចូលទៅក្នុងវិស័យកសិកម្ម។

វិធីសាស្ត្រសម្រាប់ការសម្ភាសសហគ្រាសកសិកម្មខ្នាតធំ

បញ្ជីឈ្មោះនៃកាន់កាប់សហគ្រាសកសិកម្មខ្នាតធំ ត្រូវបានបង្កើតឡើង ដោយផ្អែកតាមបញ្ជីដែលបាន ពីស្ថាប័ននានានៃរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា រួមទាំងនាយកដ្ឋាននានានៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ រដ្ឋបាលជលផល និងក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា។ បញ្ជីឈ្មោះនេះបានរួមបញ្ចូលគ្នាផងដែរ នូវសហគ្រាស កសិកម្មខ្នាតធំដែលបានសម្ភាសន៍ក្នុងអំឡុងដំរៀនកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០១៣ អង្កេតចន្លោះដំរៀនកសិកម្មឆ្នាំ ២០១៩ អង្កេតកសិកម្មឆ្នាំ២០២០ និងអង្កេតកសិកម្មឆ្នាំ២០២១ ផងដែរ។ ប្រតិបត្តិការសម្ភាសន៍សហគ្រាស កសិកម្មខ្នាតធំត្រូវបានធ្វើឡើងដោយផ្ទាល់ពីមន្ត្រីសម្ភាសន៍ ហើយសម្ភាសន៍ចប់ទាំងស្រុងបានចំនួនសរុប ៤០៧ សហគ្រាសកសិកម្ម។

នីតិវិធី នៃការអង្កេត

ទិន្នន័យទាំងអស់នៅក្នុងអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២ ត្រូវបានប្រមូលទិន្នន័យតាមរយៈការបញ្ជូន មន្ត្រីសម្ភាសន៍ទៅសម្ភាសន៍ដោយផ្ទាល់ជាលក្ខណៈបុគ្គល ដោយប្រើកុំព្យូទ័រ (CAPI) ជាជំនួយ ដោយមានមន្ត្រី ត្រួតពិនិត្យគុណភាពទិន្នន័យ និងមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យនៅមណ្ឌលសម្ភាសន៍ជាអ្នកត្រួតពិនិត្យផ្ទាល់ ដោយទទួល បានការបណ្តុះបណ្តាលច្បាស់លាស់ ហើយអ្នកឆ្លើយតបសម្ភាសន៍ជាបុគ្គលពេញវ័យ មានចំណេះដឹងគ្រប់ គ្រាន់អំពីសកម្មភាពកសិកម្មក្នុងកសិដ្ឋាន អ្នកឆ្លើយតបសម្ភាសន៍ជាម្ចាស់កសិដ្ឋានត្រូវបានផ្តល់អាទិភាពឱ្យ ចូលរួម។ ក្នុងករណីម្ចាស់កសិដ្ឋានអវត្តមានអាចសម្ភាសន៍ ប្តី/ប្រពន្ធ ឬសមាជិកគ្រួសារ ដែលមានចំណេះដឹង អាចឆ្លើយតបសម្ភាសន៍បានផងដែរ។ មានការណែនាំថា ពុំត្រូវធ្វើសម្ភាសន៍ ឬសួរព័ត៌មានពីអ្នកជិតខាង ឬ គ្រួសារផ្សេងទៀតឡើយ អំពីការកាន់កាប់កសិកម្មដែលកំពុងស្ថិតក្នុងការអង្កេតនេះ។

ទិន្នន័យក្នុងការអង្កេតនេះត្រូវបានសម្ភាសន៍ដោយប្រើប្រាស់កម្រងសំណួរគោល ដែលមានពន្យល់ លម្អិតនៅក្នុងឯកសារសៀវភៅណែនាំមន្ត្រីសម្ភាសន៍នៃអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២ ដែលចែងពីទស្សនទាន និយមន័យ និងនីតិវិធីដែលត្រូវអនុវត្ត សម្រាប់ការប្រមូលទិន្នន័យ។ សេចក្តីព្រាងកម្រងសំណួរ និងឯកសារ ណែនាំ ត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយផ្អែកលើអនុសាសន៍អំពីតម្រូវការទិន្នន័យ នៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងគម្រោងគំនិតផ្តួចផ្តើម៥០x ២០៣០ ដើម្បីបំពេញកង្វះខាតទិន្នន័យកសិកម្ម។ កម្រងសំណួរ និងឯកសារណែនាំស្តីពីការប្រមូលទិន្នន័យនៃអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជា ត្រូវបានកែសម្រួល ដោយផ្អែកលើ បទពិសោធន៍ និងលទ្ធផលដែលទទួលបានក្នុងអំឡុងពេលសម្ភាសន៍សាកល្បងចំនួនពីរដង។ ឯកសារណែនាំ មន្ត្រីសម្ភាសន៍នៃអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជា ត្រូវបានបំពេញបន្ថែមដោយការត្រួតពិនិត្យលើភាពស៊ីសង្វាក់គ្នានៃ ទិន្នន័យ ដែលធ្វើឡើងពីចម្ងាយដោយក្រុមអ្នកគ្រប់គ្រងទិន្នន័យ និងនៅក្នុងដំណើរការផ្ទៀងផ្ទាត់ទិន្នន័យជា បន្តបន្ទាប់នៅពេលក្រោយមក។

ទិន្នន័យដែលប្រមូលបានទាំងអស់ ត្រូវបានរក្សាទុកនៅលើម៉ាស៊ីនមេអាម៉ាស្យុង (Amazon Cloud Server) អ្នកគ្រប់គ្រងម៉ាស៊ីនមេនេះអាចទាញយកទិន្នន័យនេះក្នុងទម្រង់ផ្សេងៗនៅពេលណាមួយក្នុងអំឡុងពេលប្រមូលទិន្នន័យរហូតដល់ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២២ នៅពេលដែលម៉ាស៊ីនមេត្រូវបានបិទដំណើរការ។

យន្តការជំនួយក្នុងការសម្ភាស

មុននឹងចាប់ផ្តើមចុះសម្ភាសន៍ប្រមូលទិន្នន័យតាមមូលដ្ឋាន គម្រោងអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២ បានទទួលលិខិតអនុញ្ញាតពីថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួងផែនការ និងក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ដើម្បីចែកជូនដល់មន្ត្រីនៅមូលដ្ឋាន និងអ្នកតបសម្ភាសន៍ទៅតាមការចាំបាច់ ដើម្បីទទួលកិច្ចសហការពីគ្រប់គ្រួសារសម្ភាសន៍ និងសហគ្រាសកសិកម្មនានាដែលធ្វើសកម្មភាពកសិកម្មនៅក្នុងប្រទេស។

ប្រតិបត្តិការប្រមូលទិន្នន័យ

ការប្រមូលទិន្នន័យទាំងអស់សម្រាប់អង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាបានធ្វើឡើង ដោយមន្ត្រីសម្ភាសន៍ដែលបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលអំពីវិធីប្រមូលទិន្នន័យ ហើយមន្ត្រីសម្ភាសន៍ត្រូវបានជ្រើសរើសពីក្នុងចំណោមមន្ត្រីដែលមានសមត្ថភាពនៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ខេត្ត នៃក្រសួងផែនការ និងក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ដោយផ្អែកលើការសម្ភាសជម្រុះ។ ដោយសារអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២ ពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រមូលទិន្នន័យពីការកាន់កាប់កសិកម្មជាលក្ខណៈគ្រួសារ និងការកាន់កាប់សហគ្រាសកសិកម្មខ្នាតធំ ការបណ្តុះបណ្តាលនេះត្រូវបានបែងចែក២វគ្គ គឺវគ្គទី១៖ បណ្តុះបណ្តាលគ្រូបង្គោល ដែលមានមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យគុណភាពទិន្នន័យ និងត្រួតពិនិត្យនៅមណ្ឌលសម្ភាសន៍ទាំងអស់ចូលរួម នៅទីស្តីការក្រសួងផែនការ និងវគ្គទី២៖ គឺការបណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រីសម្ភាសន៍ ដែលធ្វើឡើងនៅតាមរាជធានីខេត្ត។ មន្ត្រីទាំងអស់ទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលដ៏ទូលំទូលាយអំពីទស្សនទាន និយមន័យ និងនីតិវិធីសម្រាប់ការប្រមូលទិន្នន័យ។

មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យគុណភាពទិន្នន័យ មានភារៈទទួលខុសត្រូវក្នុងការត្រួតពិនិត្យគុណភាពទិន្នន័យ។ សម្រាប់គម្រោងនេះទាំងមូលមាន អ្នកគ្រប់គ្រងទិន្នន័យចំនួន ៤៦នាក់ ដែលជាមន្ត្រីមកពីវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ។ មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យនៅមណ្ឌលសម្ភាសន៍ មានភារៈទទួលខុសត្រូវក្នុងការជួយមន្ត្រីសម្ភាសន៍ ក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហានៅតាមភូមិសាស្ត្រ លើកទឹកចិត្តឱ្យមានទំនាក់ទំនងល្អជាមួយបុគ្គលទាក់ទងនៅតាមភូមិ និងជំរុញកិច្ចសហប្រតិបត្តិការពីគ្រួសារកសិកម្មដែលជាអ្នកផ្តល់ចម្លើយ។ សម្រាប់គម្រោងនេះ មានមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យនៅមណ្ឌលសម្ភាសន៍ចំនួន ៤៦នាក់ ក្នុងនោះ ២៤នាក់មកពីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និង២២នាក់មកពីវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ ។ មន្ត្រីសម្ភាសន៍សរុបទាំងអស់មាន ៣៣៧នាក់ ក្នុងនោះ ១៩៧នាក់មកពីមន្ទីរផែនការរាជធានី ខេត្ត និង ១៤០នាក់ជាមន្ត្រីមកពីមន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ រាជធានី ខេត្តផងដែរ។ មន្ត្រីសរុបទាំងអស់មានចំនួន ៤២៩នាក់បានចូលរួមក្នុងការចុះប្រមូលទិន្នន័យ ប៉ុន្តែមានមន្ត្រីចំនួនច្រើនជាងនេះបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាល ដោយមួយចំនួនត្រូវបានរក្សាទុកជាមន្ត្រីបម្រុងសម្រាប់គម្រោងកសិកម្មនេះ។ លើសពីនេះទៀត មន្ត្រីមកពីវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិចំនួន១១នាក់ នៅស្នាក់ការកណ្តាល (HQ) បានទទួលការ

បណ្តុះបណ្តាលអំពីការប្រើប្រាស់កម្មវិធី (Survey Solutions) ដើម្បីពិនិត្យ និងសម្រេចទទួលយកតារាងសំណួរ ចុងក្រោយពីមន្ត្រីសម្ភាសន៍។

លទ្ធផលនៃអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាប្រកបដោយគុណភាព គឺអាស្រ័យទៅលើដំណើរការ សម្ភាសន៍កត់ ត្រាប្រមូលទិន្នន័យពីគ្រួសារកាន់កាប់កសិកម្ម និងការកាន់កាប់សហគ្រាសកសិកម្មខ្នាតធំ។ ទោះបីជាការបណ្តុះ បណ្តាលបានធ្វើឡើងយ៉ាងត្រឹមត្រូវ ហើយដំណើរការប្រមូលទិន្នន័យបានប្រព្រឹត្តទៅយ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាពក៏ ដោយ ប្រសិនបើក្នុងអំឡុងពេលដំណើរការប្រមូលទិន្នន័យ គ្មានការត្រួតពិនិត្យគុណភាពដោយប្រសិទ្ធភាពទេ នោះ ទិន្នន័យចុងក្រោយនឹងនៅតែគ្មានគុណភាព។ អង្កេតកសិកម្មកម្ពុជា មានការត្រួតពិនិត្យ និងមធ្យោបាយ ទំនាក់ទំនងជាច្រើនកម្រិត ដូចដែលបានចែងលម្អិតក្នុងឯកសារណែនាំមន្ត្រីសម្ភាសន៍នៃការអង្កេតកសិកម្ម កម្ពុជា។ តួនាទីសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យ និងការទាក់ទង ត្រូវបានបង្កើតឡើងរួមជាមួយគោលការណ៍ណែនាំ យ៉ាងទូលំទូលាយ ដែលរំលេចចេញនូវសកម្មភាពខុសៗគ្នា និងនីតិវិធីត្រួតពិនិត្យគុណភាព ដើម្បីតាមដាន វឌ្ឍនភាពនៃការកត់ត្រាទិន្នន័យឲ្យបានត្រឹមត្រូវសម្រាប់អង្កេតកសិកម្មកម្ពុជា និងដើម្បីអាចរកឃើញបញ្ហាណា មួយភ្លាមៗនៅក្នុងពេលចុះប្រមូលទិន្នន័យ។ ការប្រើប្រាស់ CAPI សម្រាប់ប្រមូលទិន្នន័យ អាចមានភាពងាយ ស្រួលក្នុងការត្រួតពិនិត្យទិន្នន័យទាន់ពេលវេលានូវលំហូរ និងគុណភាពទិន្នន័យ។

ការកែច្នៃទិន្នន័យ

បន្ទាប់ពីការសម្ភាសគ្រួសារកសិកម្មបានបញ្ចប់ មន្ត្រីសម្ភាសន៍ត្រូវបញ្ជូនកម្រងសំណួរដែលបានបំពេញ រួចតាមកម្មវិធី Survey Solutions ទៅកាន់មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យគុណភាពទិន្នន័យ ដោយមានការត្រួតពិនិត្យយ៉ាង ហ្មត់ចត់ ប្រសិនបើរកឃើញកំហុស ឬទិន្នន័យដែលគួរសង្ស័យ មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យគុណភាពទិន្នន័យនឹងបញ្ជូន កម្រងសំណួរត្រឡប់ទៅឱ្យមន្ត្រីសម្ភាសន៍វិញ ដោយសរសេរមូលហេតុបញ្ជាក់ ដើម្បីសម្ភាសន៍ឡើងវិញ ជាមួយអ្នកតបសម្ភាសន៍តាមការចាំបាច់ ហើយបញ្ជូនមកមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យគុណភាពវិញ។ នៅពេលមន្ត្រីត្រួត ពិនិត្យគុណភាពទិន្នន័យបានផ្ទៀងផ្ទាត់តារាងសំណួរត្រឹមត្រូវ ហើយសម្រេចបញ្ជូនតារាងសំណួរទៅឱ្យមន្ត្រី ស្នាក់ការកណ្តាលជាអ្នកសម្រេចចុងក្រោយ។

ប្រសិនបើក្នុងអំឡុងពេលត្រួតពិនិត្យនេះ មន្ត្រីនៅទីស្នាក់ការកណ្តាលរកឃើញមានកំហុសណាមួយ ឬ ទិន្នន័យគួរឱ្យសង្ស័យ តារាងសំណួរនោះអាចត្រូវបញ្ជូនទៅមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យគុណភាពទិន្នន័យ រួចបញ្ជូនបន្តទៅ មន្ត្រីសម្ភាសន៍វិញ ដើម្បីធ្វើការផ្ទៀងផ្ទាត់ ឬកែតម្រូវតាមការចាំបាច់។

ការសម្អាតទិន្នន័យ និងការគណនាតួលេខប៉ាន់ប្រមាណក្នុងការអង្កេតនេះ ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយប្រើ កម្មវិធី RStudio ការពិនិត្យភាពត្រឹមត្រូវនៃទិន្នន័យត្រូវបានកំណត់ចាប់តាំងពីពេលដែលការបង្កើតកម្រងសំណួរ នៅក្នុង (CAPI) មកម្ល៉េះ ដោយសារកម្មវិធី Survey Solutions អាចឱ្យមានការត្រួតពិនិត្យភាពស៊ីសង្វាក់គ្នានៅ ក្នុងប្រព័ន្ធប្រមូលទិន្នន័យ។ បន្ទាប់ពីតារាងសំណួរត្រូវបានបញ្ចប់រួចរាល់ ការសម្អាតទិន្នន័យត្រូវបានចាប់ផ្តើម ភ្លាមៗ មានការកំណត់ភាពមិនប្រក្រតីនៃទិន្នន័យដោយយោងទៅតាមការប្រៀបធៀបទិន្នន័យជំរឿនមុនៗ ការ កំណត់តម្លៃ ឬបរិមាណដែលអាចទទួលយកបានជាអតិបរមា និងអប្បបរមាសម្រាប់ធាតុផលិតកម្មកសិកម្ម

ហើយបានធ្វើការផ្ទៀងផ្ទាត់នូវភាពមិនប្រក្រតីនោះ ដោយសួរត្រឡប់ទៅអ្នកឆ្លើយតបសម្ភាសន៍ និង/ឬមន្ត្រីសម្ភាសន៍។ លើសពីនេះ បន្ទាប់ពីសម្ភាសន៍ទិន្នន័យរួចរាល់ មានការអនុវត្តជំហានមួយទៀតគឺ ការសន្មត់ទិន្នន័យការងារនេះត្រូវបានធ្វើឡើងដើម្បីសន្មត់តួលេខដែលបាត់ដោយសារគ្មានចម្លើយក្នុងពេលសម្ភាសន៍។

ស្តង់ដារនៃការបោះពុម្ពផ្សាយ

ក្នុងការរៀបចំការបោះពុម្ពផ្សាយតាមកាលកំណត់ក្រោយនេះ មានការបង្កើតស្តង់ដារសម្រាប់ការរៀបចំតារាងទិន្នន័យ Excel online on the NIS website (<http://www.nis.gov.kh/index.php/km/>) ស្តង់ដារទាំងនេះ រួមមានដូចជា៖

- តួលេខទាំងអស់ដែលទាក់ទងនឹងចំនួនគ្រួសារ ត្រូវបានបង្កាត់ទៅរកលេខជិតបំផុតគិតជាពាន់
- ភាគរយដែលបានគណនាតែងតែផ្អែកលើទិន្នន័យដើមទោះជាយ៉ាងនេះដោយសារការបង្កាត់លេខតារាងមួយចំនួនដែលមានតួលេខជាភាគរយអាចមានផលបូកសរុបមិនស្មើ ១០០ភាគរយ
- នៅក្នុងប្រអប់ទទេមិនមានតួលេខមានន័យថាចំនួនគ្រួសារមានតិចជាង ១០០០ ឬមានកម្រិតមេត្រូណូលំអៀងខ្ពស់ (CV) ចាប់ពី ៣៥ភាគរយឡើងទៅ ហើយគេអាចរកឃើញអ្នកឆ្លើយសំណួរទាំងអស់នោះបានយ៉ាងងាយស្រួល ប៉ុន្តែបើមានលក្ខខណ្ឌណាមួយក្នុងចំណោមពីរខាងលើត្រូវបានបង្ហាញនោះតារាងតួលេខនឹងទទេមិនមានទិន្នន័យឡើយ។

ស្តង់ដារខាងលើធ្វើឱ្យមានដែនកំណត់នៃការចេញផ្សាយទិន្នន័យមានគុណភាពទាប ដោយសារតែ តួលេខនៅក្នុងខេត្ត ឬតំបន់មានចំនួនតិច យោងទៅតាមស្តង់ដារយោងការណ៍របស់វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ។

ដែនកំណត់នៃការអង្កេតសិក្សាមួយមួយ

នៅក្នុងការអង្កេតសិក្សាមួយមួយឆ្នាំ២០២២ ក៏ដូចការធ្វើអង្កេតសំណាកគំរូផ្សេងៗផងដែរ គឺតែងតែមានដែនកំណត់ចំពោះទិន្នន័យដែលផលិត និងដែនកំណត់នៃការបកស្រាយមិនអាចធ្វើការប្រៀបធៀបជាមួយប្រភពទិន្នន័យផ្សេងបាន។ ចំពោះអ្នកអាន ឬអ្នកប្រើប្រាស់ទិន្នន័យដែលមាននៅក្នុងរបាយការណ៍នេះត្រូវពិចារណាជាសំខាន់ចំពោះដែនកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

- ទិន្នន័យស្វ័យរាយការណ៍៖ អ្នកផ្តល់ចម្លើយមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ ត្រូវបានស្នើសុំឱ្យផ្តល់ព័ត៌មានអំពីការកាន់កាប់សិក្សានោះ។ ព័ត៌មានទាំងនេះអាចទទួលបានផលប៉ះពាល់ពីការចងចាំរបស់អ្នកផ្តល់ចម្លើយក្នុងអំឡុងពេលយោងលើប្រភេទសំណួរជាច្រើនក្នុងកម្រងសំណួរ ដោយផ្ដោតក្នុងរយៈពេល១២ ខែកន្លងមក ។
- រយៈពេលចងចាំរបស់អ្នកតបសម្ភាសន៍៖ ទិន្នន័យស្វ័យរាយការណ៍ក៏អាចរងការប៉ះពាល់បន្ថែមក្នុងអំឡុងពេលយោងដោយផ្ទាល់ និងអំឡុងពេលប្រមូលទិន្នន័យផងដែរ ដោយសារពេលវេលាមានការយឺតយ៉ាវ ទើបការប្រមូលទិន្នន័យមានការពន្យារពេលច្រើនខែឆ្ងាយពីអំឡុងពេលយោង។

- ចំនួនសហគ្រាសកសិកម្មខ្នាតធំដែលមានក្នុងបញ្ជីឈ្មោះនៅមានកម្រិត៖ ទោះបីជាមានការប្រឹងប្រែងយ៉ាងច្រើនដើម្បីទទួលបានព័ត៌មានអំពីការកាន់កាប់សហគ្រាសកសិកម្មខ្នាតធំទាំងអស់នៅកម្ពុជាក៏ដោយកិច្ចប្រឹងប្រែងប្រមូលទិន្នន័យ អាចស្រង់យកបានតែព័ត៌មានពីការកាន់កាប់កសិកម្មមិនមែនគ្រួសារត្រឹមចំនួន ៤០៧ ប៉ុណ្ណោះ។ តួលេខនេះទំនងជាទាបខ្លាំងណាស់ ដែលមិនអាចតំណាងឱ្យការកាន់កាប់សហគ្រាសកសិកម្មខ្នាតធំនៅកម្ពុជាឡើយ។ កិច្ចប្រឹងប្រែងនឹងមានបន្ថែមទៀត ដើម្បីកែលម្អដំណើរការនេះសម្រាប់ការអង្កេតប្រចាំឆ្នាំ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ភាពជាតំណាងនៃទិន្នន័យអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជា សម្រាប់វិស័យកសិកម្មទាំងមូល អាចរងការប៉ះពាល់ដោយសារតែកម្រិតទាបនៃវិសាលភាពគ្របដណ្តប់លើផ្នែកមិនមែនគ្រួសារជាសហគ្រាសកសិកម្មខ្នាតធំ។
- កម្រងសំណួរ និងនីតិវិធីសម្ភាសន៍៖ នៅក្នុងអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជា ត្រូវបានប្រឹងប្រែងតាមការបណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រីសម្ភាសន៍ និងមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យជាប្រព័ន្ធស៊ីសង្វាក់គ្នា ក្នុងដំណើរការប្រមូលទិន្នន័យនេះ។ ការបណ្តុះបណ្តាលលើខ្លឹមសារសំណួរនីមួយៗ ដល់មន្ត្រីសម្ភាសន៍ គឺត្រូវបានប្រើប្រាស់ស្តង់ដារដូចគ្នានៅទូទាំងប្រទេស ប៉ុន្តែជាលក្ខណៈបុគ្គលរបស់មន្ត្រីសម្ភាសន៍ អាចធ្វើឲ្យចាកឆ្ងាយពីខ្លឹមសារនៃសំណួរអាចប៉ះពាល់ដល់ការឆ្លើយតបសំណួរ និងជះឥទ្ធិពលដល់លទ្ធផលចុងក្រោយនៃការអង្កេតនេះ។

ដូចដែលមើលឃើញនៅក្នុងរបាយការណ៍អង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២ស្រាប់ដែលជាលទ្ធផលនៃអង្កេតកសិកម្មកម្ពុជាឆ្នាំ២០២២ ដែលបានចេញផ្សាយផ្ដោតលើទិន្នន័យកម្រិតជាតិ និងតំបន់/តំបន់តែប៉ុណ្ណោះ មិនបានលម្អិតដល់ថ្នាក់ក្រោមជាតិទេ ព្រោះទិន្នន័យមានដែនកំណត់ និងដើម្បីកាត់បន្ថយពេលវេលាក្នុងការសរសេររបាយការណ៍ ប៉ុន្តែទិន្នន័យកម្រិតថ្នាក់ក្រោមជាតិទាំងអស់ នឹងត្រូវបានផ្តល់ជូននៅក្នុងឯកសារទិន្នន័យលម្អិតដែលមានផ្សព្វផ្សាយនៅក្នុងគេហទំព័ររបស់វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ។